

Vergaderjaar 2025–2026

30 872

Landelijk afvalbeheerplan

Nr. 321

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 december 2025

In 2050 wil Nederland circulair zijn. In een circulaire economie gaan we zuinig en slim om met grondstoffen en producten. Producten en materialen worden hergebruikt, gerecycled en bij het maken van nieuwe producten worden gerecyclede materialen gebruikt. De inzet is dat dit resulteert in minder materiaalgebruik, met behoud van welvaart, werkgelegenheid en economisch vermogen. De transitie naar een circulaire economie vermindert onze risicovolle strategische afhankelijkheden, stimuleert innovatie, draagt bij aan een schone en gezonde leefomgeving en versterkt het concurrentievermogen van Nederland. Ook helpt het om klimaatverandering, biodiversiteitsverlies en milieuvervuiling tegen te gaan.

Om dit voor elkaar te krijgen zetten we in op beleid dat zich richt op het wegnemen van belemmeringen, het creëren van een gelijk nationaal en Europees speelveld en het stimuleren van ondernemers die circulaire impact maken. Het Nationaal Programma Circulaire Economie (NPCE) beschrijft op welke manieren de rijksoverheid wil bijdragen aan deze doelen en welke instrumenten hierbij worden ingezet. Het Circulair Materialenplan (CMP) is één van de instrumenten om een circulaire economie te bereiken

Het CMP vervangt het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3). Het LAP heeft sinds 2003 gezorgd voor een duidelijk overzicht van de regels voor afvalbeheer en voor een uniforme aanpak door verschillende bevoegde gezagen. Het CMP zal dit blijven doen, maar heeft ook een bredere blik. We zijn inmiddels alweer ruim 20 jaar verder en midden in een transitie naar een circulaire economie. In een circulaire economie is afval niet meer het eindpunt, maar een onderdeel van de materiaalcyclus. De kern van het afvalstoffenbeleid – de bescherming van milieu en volksgezondheid door goed afvalbeheer – blijft staan, maar met het CMP wordt ook aandacht geschonken aan de fasen voordat een materiaal afval wordt, denk aan ontwerp, productie en (her)gebruik van materialen en producten.

Daarbij zijn drie ambities neergelegd voor het CMP:

1. Het verbreden van de informatievoorziening naar met name bedrijven over de voorkant van de keten.
2. Het ondersteunen van innovatieve bedrijven door meer te sturen op hoogwaardige verwerking van afvalstromen.
3. Het verstevigen van de juridische basis van het CMP.

Deze ambities maken het CMP tot een vernieuwend instrument in vergelijking met het huidige LAP3. Bovendien zijn ook de bestaande inhoudelijke thema's van het LAP geactualiseerd voor het CMP, zodat ze beter bijdragen aan de transitie naar een circulaire economie.

Het CMP ondersteunt dus de transitie naar een circulaire economie door kennis en kaders te bieden aan overheden en bedrijven voor het gebruik van grondstoffen, afvalbeheer en het verlenen van vergunningen. Het helpt bedrijven bij het maken van meer circulaire keuzes en bevoegde gezagen moeten rekening houden met het CMP bij het nemen van besluiten (zoals vergunningen), toezicht en handhaving op het gebied van afvalstoffen. Bij het nemen van besluiten door bevoegde gezagen zorgt het CMP voor een goede naleving en eenduidige interpretatie van wetgeving, zodat er een gelijk speelveld ontstaat en het bedrijfsleven weet waar het aan toe is. Dit alles doet het CMP op een praktische, informatieve én stimulerende manier. Zo is het CMP de brug tussen het beleid en de uitvoeringspraktijk.

Sinds de aankondiging in januari 2021 dat het Landelijk afvalbeheerplan (LAP3) zal worden opgevolgd door een Circulair Materialenplan (CMP)¹ zijn in de hierop volgende jaren de nodige verkenningen uitgevoerd, evenals een Milieueffectrapportage (MER) naar de milieu en gezondheidseffecten. Op basis daarvan is over de jaren 2023 en 2024 gewerkt aan de opstelling van het ontwerp-CMP.

Het ontwerp-CMP heeft van 8 januari tot en met 18 februari 2025 ter inspraak gelegen, waarbij het tevens met de Kamer is gedeeld. Er is breed gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot inspraak. In totaal hebben 158 partijen hun zienswijzen gegeven op (delen van) het ontwerp-CMP. De reacties kwamen van zowel bedrijven en brancheorganisaties, als NGO's, particulieren en decentrale overheden. Het milieueffectrapport is samen met het ontwerp-CMP ter toetsing aan de Commissie mer voorgelegd.² Tevens is er een uitvoerbaarheidstoets gedaan door Rijkswaterstaat en heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) een handhaafbaarheids-, uitvoerbaarheids- en fraudebestendigheidstoets (HUF-toets) uitgevoerd.

Na de inspraakperiode zijn de reacties en de toetsen samengevat beoordeeld. De ingebrachte zienswijzen en toetsen zijn van een reactie voorzien in de reactienota, die als bijlage bij deze brief is opgenomen. Hierin is ook aangegeven op welke punten de zienswijzen en toetsen aanleiding hebben gegeven tot aanpassing van het CMP. Deze aanpassingen zijn in het definitieve CMP verwerkt. Met deze reactienota is het definitieve CMP vastgesteld en gepubliceerd in de Staatscourant. Vier weken na de officiële vaststelling treedt het CMP in werking. Dat zal zijn op 30 december. Dat betekent dan ook direct dat het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3) dan niet meer geldt. Het CMP zal te vinden zijn via www.circulairmaterialenplan.nl.

¹ Kamerstuk 30 872, nr. 253

² Kamerstuk 30 872, nr. 317

Het CMP zal, net zoals het LAP dat was, voortdurend in ontwikkeling zijn en aangevuld worden waar nieuwe ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving of nieuw beleid daar aanleiding toe geven. Daarbij worden uiteraard ook bevoegde gezagen en sectoren die werken met het CMP betrokken.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
A.A. Aartsen